

ALSÓHÁZ ARS POETICA EGZOTIK HEURÉKA!

MESTERKURZUS ROPOGÓS VIDEÓ



máj.31

Gazdasági gyógyírt rejt a vidék

Posted by Nagy Dorka in HEURÉKA!, Uncategorized

Van olyan innováció, ami képes orvosolni a magyar versenyképesség legnagyobb gyengeségét: a kétsebességes gazdaságot. A társadalmi innováció alatt olyan újítást értünk, ami új értékeket, attitűdöket, kapcsolatokat vagy struktúrákat hoz létre egy közösségben, ezzel javítva a tagok életszínvonalát. Olyan elszigetelt területek fejlesztését is lehetővé teszi ez a koncepció, amik csupán önmagára számíthat, mert kicsi a valószínűsége, hogy gazdasági érdekek miatt tőke, innovációk vagy képzett munkaerő áramlik a helyi gazdasági életbe.

A cikk szerzője: Nagy Dorottya

A gazdaságok innovációs tevékenységei jellemzően egy helyre tömörülnek, mert a sikeres kutatások alapanyaga a különböző intézmény együttműködése. Egy ország versenyképességének azonban fontos része, hogy egyes régiói mennyire teljesítenek egyenletesen, és az egyközpontú innováció ezt az egyenletességet megbontja. Sok más hatás mellett az innovációs tevékenység tömörülésének is betudható, hogy hazánkban Budapest lassan világvárossá női ki magát, míg vidéken szegényesek a gazdasági lehetőségek.

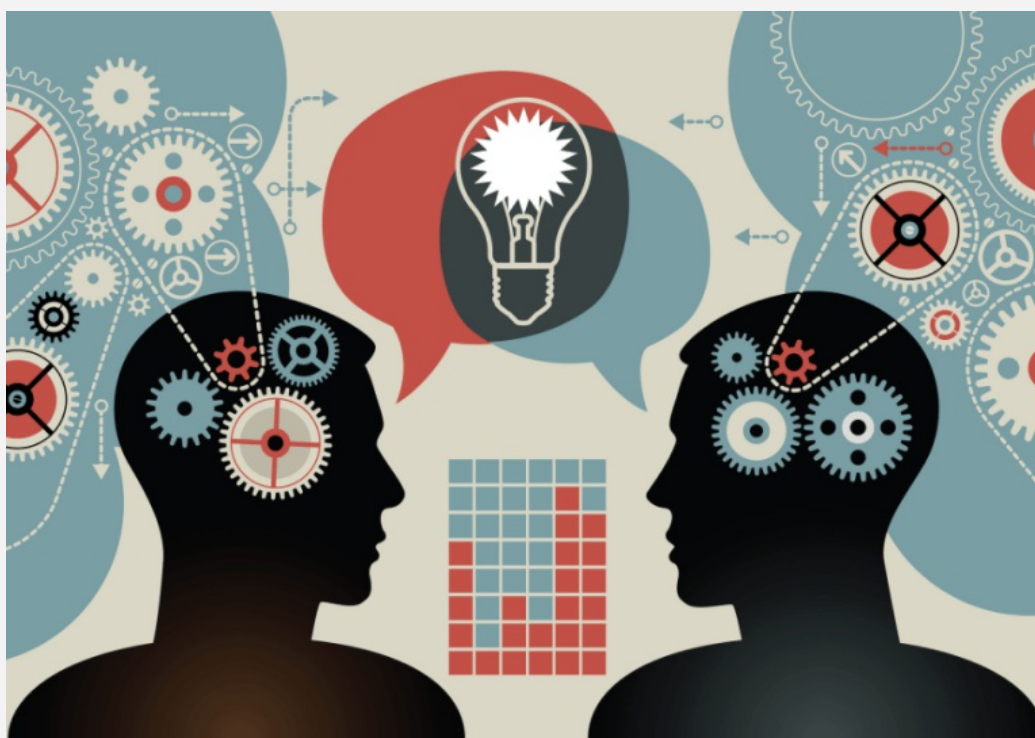


Lehet együtt nagyobb lenne a teljesítmény? (Forrás: <http://dastornews.com>)

A társadalmi innováció leginkább azokon a területeken képes látványos változást elérni, ahol az innovációs környezet egyébként szegényes lenne, így nem képes bevonítani a gazdasági, műszaki – technológiai innovátorokat. Gondoljunk például egy olyan falura, ahova csak földút vezet, úgy is mondanánk, gyenge az infrastruktúrája. Egy település elszigeteltté válik, csupán önmagára számíthat. A befektetések megtérülése egy lassan növekedő helyen nem lesz elég magas, ennek következtében a gazdasági vonzerő sem képes növekedni. Az ördögi kör pedig csak tovább gyűrűzik, mialatt a jó adottságokkal rendelkező régiók elszállnak.

De nem lenne elegendő, ha megyeszékhelyek húznák a magyar gazdaságot? A közgazdaságtan rámutat, hogy nem. Bicegve még senki nem nyert futóversenyt, a globális piacon pedig elég komoly a tempó. Ahhoz, hogy rákapcsoljunk a leszakadt területekre, Magyarország esetében is a társadalmi innováció lehet segítségünkre. Például ide tartozik diáklubok alapítása, közösségi kertek művelése vagy kulturális programok a templomtérén. Egyszóval olyan lehetőségek megteremtéséről van szó, ahol a település tagjai találkozhatnak, interaktálhatnak, bizalmat és kapcsolatot építhetnek ki egymás között. Az innováció elsődleges eszköze ugyanis nem más, minthogy interakció alakul ki az ötletgazdák között. Magyarországon ennek hiánya az intézményi- és politikai kultúrában és az általános bizalomhiányban keresendő.

A társadalmi innováció európai megközelítését eddig „topdown” szemlélettel lehetett jellemezni. Az adott közösségre kívülről tekintő módszer főként kormányzati intézkedésekre vezette vissza a régiók versenyképességét. Ezzel szemben az amerikai „bottom-up” modell állt, melynek megközelítése az EU új céljává vált. Eszerint a régiók közti verseny az adott térség iparágainak, klasztereinek vetélkedésén múlik, melyben az önkormányzatok csupán segítséget nyújtanak. Az alulról épülő kezdeményezések előnye, hogy a helyi lakosok sokkal jobban ismerik az adott település kulturális adottságait és társadalmi erőforrásait: könnyebben tudják azonosítani az igényeket és a megvalósítási lehetőségeket is. Az önkormányzatok segítségére ugyanakkor kimondottan szükség van, mivel a lakosok inkább rövid távon terveznek. Hiánypótlóként jelennek meg a projektalapon működő civil kezdeményezések, amelyek ugyanakkor tovább nehezítik az egyszerre ható mechanizmusok összehangolását. Mindemellett, ha jut is fejlesztési forrás a leszakadó vidéki régiókba, közösségi motiváltság és közösségérzet nélkül azok nem fognak tudni tartós változást elérni a térség versenyképességében.



Az innováció elsődleges forrása, ha beszélgetünk egymással (Forrás: <http://deepbitech.org>)

Nézzük meg mindezt kicsit konkrétan is! A társadalmi innovációs hatások mérése még meglehetősen gyerekcipőben jár, de jelentős szerepe a versenyképesség növelésében, egyre nagyobb figyelmet teremt a téma körül. Magyarország sem képez kivételt a kutatók érdeklődése alól: 2007 és 2013 között társadalmi innovációs potenciálra készített elemzést egy csapat közgazdász. A projekt eredményeképpen négy csoportba tudták sorolni a magyar területeket. A csoportok összetételéből kirajzolódott eredmény sajnos rossz hírekről árulkodott: a társadalmi innováció nem valósítja meg hazánkban küldetését. Azokban a térségekben, ahol alacsonyak a gazdasági innovációs eredmények, a társadalmi innováció is szegényes, míg a gazdasági és műszaki innovációban gazdag területek bővelkednek a társadalmi újításokban is.

Egy másik kézzelfogható magyar példa a Észak-magyarországi Informatikai Klaszter. Tagjai között szerepelnek egyetemek, valamint régiós és országos kiterjedtségű vállalatok is. Céljuk, hogy a térség tudásbázisára építve kutassanak és fejlesszenek, munkájukkal a régió gazdaságinformatikai potenciálját növeljék.

Ezek a kezdeményezések azok, amik képesek ellensúlyozni a piacgazdaságban rejlő egyenlőtlenségeket. A befektetők pénze ott fognak megjelenni, ahol a betett pénz megtérülése várhatóan magas. A központosodó innovációs tevékenységekkel szemben a társadalmi innováció segíthet abban, hogy egységesen bővüljön az országos teljesítményünk. Mindez az állam, a civil szervezetek és nem utolsósorban az egyének felelőssége. A racionális piacról egyelőre nem várhatjuk a megoldást. Gazdaságilag nehéz egy olyan településnek felzárkóznia, ahova például nem vezet út vagy nincs vállalkozói szellem. A bizalom, az interakciók és a közösségérzet megteremtése segíthet ezeknek a régióknak, amihez a társadalmi innovációk jelentik a kezdő löketet.

További cikkeink

Jól csinálja az arab szőnyegárus és az amazon.com

Felháborodást keltett a közelmúltban, hogy az amazon.com internetes kereskedő vállalat...

15 kistérség, ahol a legtöbbben mentek voksolni 2014-ben, és ahol a legkevesebben: dicsőségfal és feketelista

Jellemzően a gazdagabb, magas foglalkoztatottsággal rendelkező járásokban szavaznak többen és...

Egy szavazat nem számít - gondolják kétmillióan

Vasárnap délből madárcsicsergésre és a frissen főtt húsleves illatára ébredsz....

Proudly powered by **WordPress** Theme: Serene by **Elegant Themes**.